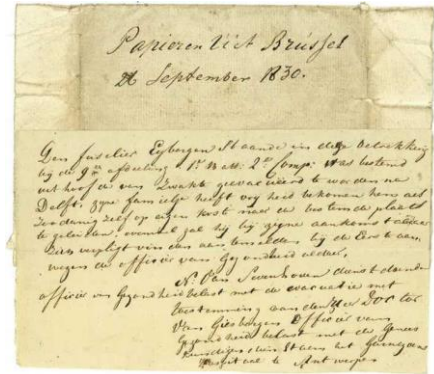
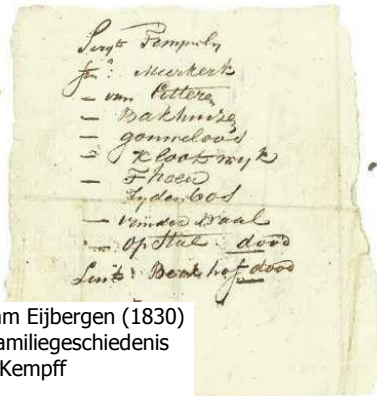

Kattebelletjes uit de Belgische Opstand

Abraham Eijbergen (1785-1845) was ten tijde van de Belgische Opstand ingekwartierd in Den Bosch als musketier. Hier schreef hij korte koeriersberichtjes over de toestand van zijn bataljon. Deze briefjes geven ons een unieke inkijk in het harde dagelijkse leven van een dienstplichtig militair ten tijde van de Belgische Opstand. Daarbij is het uniek dat deze kattebelletjes bewaard zijn gebleven. De berichtjes waren kort maar krachtig. Desalniettemin gaven de staccato-berichten voldoende informatie over de toestand van zijn medestrijders al waren ze vaak lastig te lezen omdat Abraham ze met potlood schreef. Abraham schreef zijn korte koeriersberichtjes vermoedelijk aan zijn superieur om hem op de hoogte te stellen van de toestand van zijn bataljon, zoals bijvoorbeeld: 'komplementen en dat hij nog leeft', 'de kapt. Bergem, arts, keerde geblesseerd' en 'Luitenant Jacobs gekwetst'.

Kattebelletjes uit de Belgische Opstand (1830)
CBG|Centrum voor familiegeschiedenis
Collectie Kempff

Naast het schrijven van koeriersberichtjes hield Abraham een lijst van zijn mede-militairen bij. Hierop tekende hij zonder enige poespas aan wanneer zijn medemilitairen waren gesneuveld: 'Opstal dood' en 'luit: Berkhof dood'. Daarnaast noteerde hij ook de adressen van diegenen waarmee hij later contact wilde opnemen of wilde bezoeken. Zo zijn er briefjes teruggevonden met daarop vermeld ene 'J. de Champheleer' en 'Brouwer, op de Nieuwe haven, azijnmakerij het Klaverblad'. Deze laatste notities werden vermoedelijk niet opgestuurd, maar voor persoonlijk gebruik bewaard.

Namenlijst van Abraham Eijbergen (1830)
CBG|Centrum voor familiegeschiedenis
Collectie Kempff

Abraham Eijbergen

Abraham Eijbergen (1785-1845) kwam uit een koopmansfamilie. Abraham was zelf begonnen als makelaar, die af en toe in het buitenland verbleef om zaken te regelen. Zo regelde hij in 1811 een paspoort om naar Riga (Letland) te gaan en schreef in datzelfde jaar een verhandeling over de koophandel tussen Holland en Rusland, Polen en Litouwen. Abraham werd bij verschillende gelegenheden als militair ingezet. Zo was hij in 1806 als tweede luitenant bij de burgerwacht van Amsterdam betrokken en in 1814 eveneens als tweede luitenant bij de bevrijding van Naarden, dat toen door de Fransen bezet was. Gelouterd door deze militaire ervaring diende Abraham Eijbergen tijdens de Belgische Opstand 1830-1831 als musketier van de negende afdeling in het eerste bataljon bij de tweede compagnie Infanterie in Den Bosch.

Gedurende de Belgische Opstand raakte Abraham gewond en kwam hij via Mechelen op 26 september 1830 aan in het legerziekenhuis in Antwerpen. Hier verzond hij zijn berichten nog diezelfde dag vanuit Brussel in een wikkeltje en stuurde ze naar zijn legeronderdeel. Abraham is uiteindelijk in Den Haag in het legerziekenhuis behandeld. Als dank voor zijn bewezen diensten werd Abraham onderscheiden met het Metalen Kruis. Dit kruis is uitgereikt aan allen die tijdens de Belgische Opstand en de Tiendaagse Veldtocht deelnamen. Het is gemaakt van het brons afkomstig van kanonnen die op de Belgen in Hasselt zijn veroverd.

Wikkeltje van de koeriersberichtjes van Abraham
Eijbergen over de Belgische Opstand (1830)
CBG|Centrum voor familiegeschiedenis
Collectie Kempff

Collectie Kempff

De koeriersberichtjes van Abraham Eijbergen zijn afkomstig uit de collectie Kempff (toegangsnummer 1066, inventarisnummer 2). Deze collectie is in 2014 aan het CBG geschonken door Petronella Anna Kempff-Roggenkamp. Zij was woonachtig in Ontario (Canada) en benaderde het CBG om de genealogische collectie van haar (uit Nederland afkomstige) familie te schenken. Per post stuurde zij de collectie in een koffer op. De collectie is in slechts één archiefdoos opgeborgen, maar met materiaal dat zeer de moeite waard was. Naast de gebruikelijke genealogische gegevens bestond de collectie ook uit persoonlijke stukken van voor het merendeel leden van de familie Eijbergen, een patriciërsfamilie die slechts zijdelings een aantal keren in het Nederland's Patriciaat wordt vermeld. De collectie bestaat uit originele stukken die je elders niet zo snel zal aantreffen, zoals een recept tegen zere kelen uit 1796 en een gedicht voor prins Willem V uit 1766.

Jean Elie Jacques Eijbergen jr. en sr.

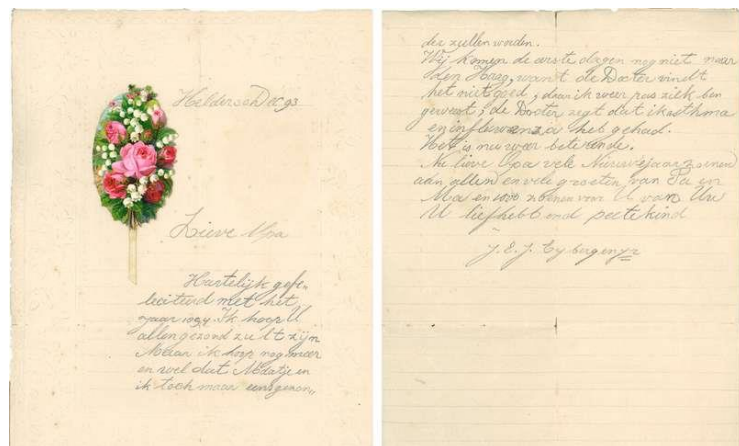
Ook bevat de collectie Kempff stukken van Jean Elie Jacques Eijbergen sr., waaronder een brief van de particulier secretaris van koningin Emma uit 1894 waarin zij hem een spoedig herstel wenst. Jean was namelijk gewond geraakt door een ongeluk bij de marine. Van diezelfde Jean is een nieuwjaarswens uit 1893 bewaard gebleven die hij ontving van zijn zevenjarige kleinzoon Jean Elie Jacques Eijbergen jr. De nieuwjaarswens bevat geen rijmpjes, wel felicitaties en nieuwjaarszoeven. In de brief is te lezen dat hij niet op bezoek kan komen:

"Lieve Opa,

Hartelijk gefeliciteerd met het jaar 1894. Ik hoop U allen gezond zult zijn, maar ik hoop nog meer en wel dat Maatje en ik toch maar eens gezonder zullen worden. Wij komen de eerste dagen niet naar Den Haag, want de Docter vindt het niet goed, daar ik weer pas ziek ben geweest, de Docter zegt dat ik asthma en influenza heb gehad. Het is nu weer beterende.

Nu lieve Opa, vele Nieuwjaarszoeven aan allen en vele groeten van Pa en Ma en 1000 zoeven voor U van Uw U liefhebbend peetekind

J.E.J. Eijbergen jr."

Nieuwjaarswens uit 1893 van Jean Elie Jacques Eijbergen jr. (1893)
CBG|Centrum voor familiegeschiedenis
Collectie Kempff

Jean Elie Jacques Eijbergen woonde ten tijde van het schrijven in Den Helder. Vader was luitenant ter zee, waardoor hij vaak afwezig was. Moeder en de jonge Jean woonden van 1885 tot 1887 met zijn tweeën in het 'bovenhuis wed. Prins'. Ze vertrokken daarna naar Den Haag.